

SU/Henna Iire ja Sari Toro

21.2.2024

Osaketuotto- ja vakavaraisuustilanteeseen 31.1.2024 perustuvat kertoimet ja suuret

Eläketurvakeskus (ETK) on tehnyt laskelman vuoden 2024 tammikuun osaketuottoon ja 31.1.2024 vakavaraisuustilanteeseen perustuvista kertoimista ja suureista. Laskelmaa varten ETK on pyytänyt eläkelaitoksilta tietoja kehittyneissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina olevien osakesijoitusten tuotoista tammikuulta sekä tietoja vakavaraisuustilanteesta 31.1.2024.

Kuukauden osaketuottokerroin

Vuoden 2024 tammikuun keskimääräinen kuukausitasoinen osaketuottokerroin on **2,14 %**. Osaketuottokertoimen edellinen kuukausitasoinen arvo oli 4,15 %.

Täydennyskerroin

Täydennyskerroin 1.3.2024 alkaen on **0,64 %**. Täydennyskertoimen edellinen arvo oli 0,62 %.

Siirtyvän vakavaraisuuspääoman osuus

Siirtyvän vakavaraisuuspääoman laskettu osuus vakavaraisuuslaskennassa käytetystä vastuuelasta 1.4.2024 alkaen on **26,3 %**. Edellinen, STM:n asetuksella 1105/2023 säädetty osuus oli 24,8 % ajalla 1.1.2024–31.3.2024.

Sovellettavat säännökset

Osaketuottokertoimen laskenta perustuu TyEL 168 §:n kolmanteen momenttiin. Täydennyskertoimen laskenta perustuu TyEL:n 171 §:ään ja TyEL:n 166 §:ssä tarkoitettuihin perusteisiin. Siirtyvän vakavaraisuuspääoman osuuden laskenta perustuu TVYL 29 e § toiseen momenttiin. Eläketurvakeskus on julkaissut tarkemmat tiedot laskennasta rahastoosiirtovelvoitteeseen liittyvien laskentakaavojen 1.8.2023 päivytyssä muistiossa.

SU/Henna Iire ja Sari Toro

21.2.2024

Osaketuottokertoimen laskenta

Kuukauden kk osaketuottokerroin OT_{kk} lasketaan eläkelaitosten kuukausikohtaisten osaketuottojen painotettuna keskiarvona. Painojen lähtökohta on eläkelaitoksen kuukauden keskimääräinen sijoitettu osakemäärä. Yksittäisen eläkelaitoksen painoa rajataan, jottei suurilla eläkelaitoksilla ole liian merkittävä vaikutus osaketuottokertoimen arvoon. Vuositasoinen osaketuottokerroin j lasketaan kuukausikohtaisten osaketuottokertoimien keskiarvona vähennettynä yhdellä prosentilla.

Vuoden 2024 tammikuun keskimääräinen osaketuottokerroin on 2,14 %. Laskennassa oli mukana 15 eläkelaitosta, joista 14 oli TyEL-eläkelaitoksia. Laskennassa 3 eläkelaitoksen painoa rajoitettiin. Aikaisempiin kuukausiin kohdistuneita korjauksia ei ollut.

Taulukossa 1 esitetään osaketuottokerroin vuoden 2024 toteutuneilta kuukausilta ja taulukossa 2 eläkelaitosten säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakesijoituksiin sitoutuneet pääomat.

Taulukko 1. Eläkelaitosten kuukausikohtaiset keskimääräiset osaketuottokertoimet vuonna 2024 sekä vuoden alusta kunkin kuukauden loppuun asti laskettu osaketuottokerroin j_{kk} .

Kuukausi kk	Kuukauden kk osaketuottokerroin, %	Osaketuottokerroin keskellä vuotta kuukauden kk lopussa, %
	OT_{kk}	$j_{kk} = \prod_{n=1}^{kk} (1 + OT_n) - 1,01 \frac{kk}{12}$
tammikuu	2,14	2,06
helmikuu		
maaliskuu		
huhtikuu		
toukokuu		
kesäkuu		
heinäkuu		
elokuu		
syyskuu		
lokakuu		
marraskuu		
joulukuu		

SU/Henna Iire ja Sari Toro

21.2.2024

Taulukko 2. Eläkelaitosten säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakesijoituksiin sitoutuneet pääomat yhteensä kuukausittain.

Kuukausi kk	Osakkeisiin sitoutuneet pääomat, milj. euroa $\sum_i OA_i^{kk}$
tammikuu	48 094
helmikuu	
maaliskuu	
huhtikuu	
toukokuu	
kesäkuu	
heinäkuu	
elokuu	
syyskuu	
lokakuu	
marraskuu	
joulukuu	

Vertailuluvut TELA:n laskemille ennakoivien indeksien muutoksille kuukausittain

Taulukossa 3 esitetään kuluneiden kuukausien osaketuottokertoimet, osaketuotot, joissa eläkelaitosten painoa ei ole rajoitettu sekä vertailuluvut lasketuna TELA:n ennakoivilla indekseillä. TELA:n ennakoivan indeksimuutoksen laskennassa käytetään aluejakoja Suomi, Eurooppa, USA ja Japani sekä niitä vastaavia osakeindeksejä. Ennakoivan indeksin laskennassa käytetään kokonaistuottoa, joka sisältää arvon muutoksen ja osingot.

SU/Henna Iire ja Sari Toro

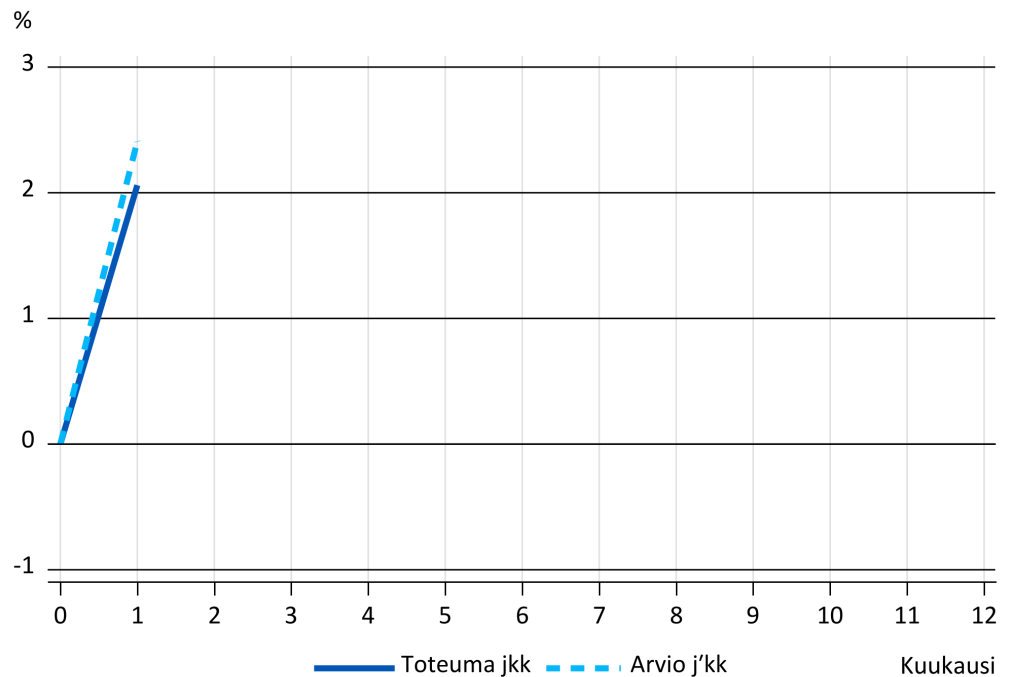
21.2.2024

Taulukko 3. Kuukausittaiset osaketuotot ja TELA:n ennakoivilla indekseillä laskettu vertailuluku.

Kuukausi kk	Kuukauden kk osaketuotto- kerroin, % OT_{kk}	Kuukauden kk osaketuotto, painoa ei ole rajoitettu, % $\sum_i \frac{OA_i^{kk} \cdot i \cdot OT_{kk}}{\sum_i OA_i^{kk}}$	Vertailuluku laskettuna TELA:n ennakoivilla indekseillä, %
tammikuu	2,14	2,15	2,49
helmikuu			
maaliskuu			
huhtikuu			
toukokuu			
kesäkuu			
heinäkuu			
elokuu			
syyskuu			
lokakuu			
marraskuu			
joulukuu			

Kuvassa 1 esitetään osaketuottokertoimet j_{kk} laskettuna vuoden alusta kuukauden kk loppuun asti sekä näiden arviot j'_{kk} , joissa viimeisimmän kuukauden kk osaketuottokertoimen OT_{kk} sijaan on käytetty arviona OT'_{kk} TELA:n ennakoivaa indeksiä.

Kuva 1. Osaketuottokertoimet j_{kk} sekä näiden arviot j'_{kk} vuonna 2024 vuoden alusta kunkin kuukauden loppuun asti laskettuina.

Täydennyskerroimen laskenta

Täydennyskerroimen laskennassa täydennysperuste p on eläkelaitoksen vaka-varaisuuspääoma, josta on vähennetty työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä, jaettuna vakavaraisuuslaskennan mukaisella vastuuvälillä.

Täydennyskerroin lasketaan eläkelaitosten keskimääräisestä painotetusta täydennysperusteesta p seuraavasti:

$$b_{16} = \begin{cases} (1 - \lambda) \cdot 0,36 \cdot p - 0,057; & \text{jos } p < 0,198 \\ 0; & \text{jos } 0,198 \leq p < 0,218 \\ (1 - \lambda) \cdot 0,15 \cdot p - 0,026; & \text{jos } p \geq 0,218, \end{cases}$$

missä $\lambda = 0,20$. Täydennysperusteen laskennassa eläkelaitosten painot rajoitetaan ensin 15 prosenttiin ja puuttuva paino täydennetään kaikille eläkelaitoksille. Eläkelaitoksen täydennysperusteena käytetään laskennassa vähintään 10 prosenttia.

Täydennyskerroimen laskennassa käytetyn keskimääräisen painotetun täydennysperusteen p arvoksi saatiin kahden desimaalin tarkkuudella 26,97 % hetkellä 31.1.2024. Näin ollen täydennyskerroin b_{16} 1.3.2024 alkaen on 0,64 %. Laskennassa oli mukana 15 eläkelaitosta, joista 14 oli TyEL-eläkelaitoksia. Laskennassa 3 eläkelaitoksen painoa rajoitettiin. Aikaisempiin kuukausiin kohdittuneita korjauksia ei ollut.

SU/Henna Iire ja Sari Toro

21.2.2024

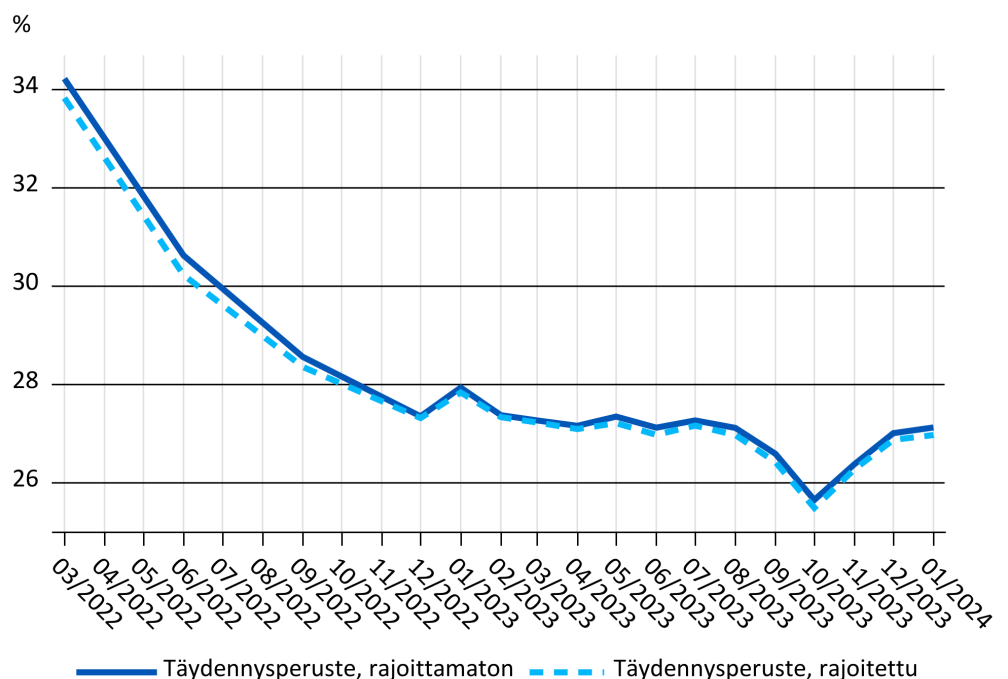
Taulukko 4. Eläkelaitosten ilmoittamat täydennyskertoimen laskentaan käytetyn täydennysperusteen yhteenlasketut väliarvot hetkellä 31.1.2024 sekä Eläketurvakeskuksen toteutuneeseen osaketuottoon perustuvalla oikaisuusuurilla korjaamat tiedot. Väliarvoissa on käytetty tammikuun tasoiselle osaketuottokertoimelle arviota $j'_{kk} = 2,41\%$. Toteutunut osaketuotto vuoden alusta tammikuun loppuun saakka oli $j_{kk} = 2,06\%$.

Suure	Milj. euroa
Vakavaraisuuspääoma, väliarvo, $\sum A'_i$	34 514
Vakavaraisuuspääoma, oikaistu, $\sum A_i$	34 601
Vakavaraisuuslaskennassa käytettävä vastuovelka, väliarvo, $\sum V'_i$	127 639
Vakavaraisuuslaskennassa käytettävä vastuovelka, oikaistu, $\sum V_i$	127 552

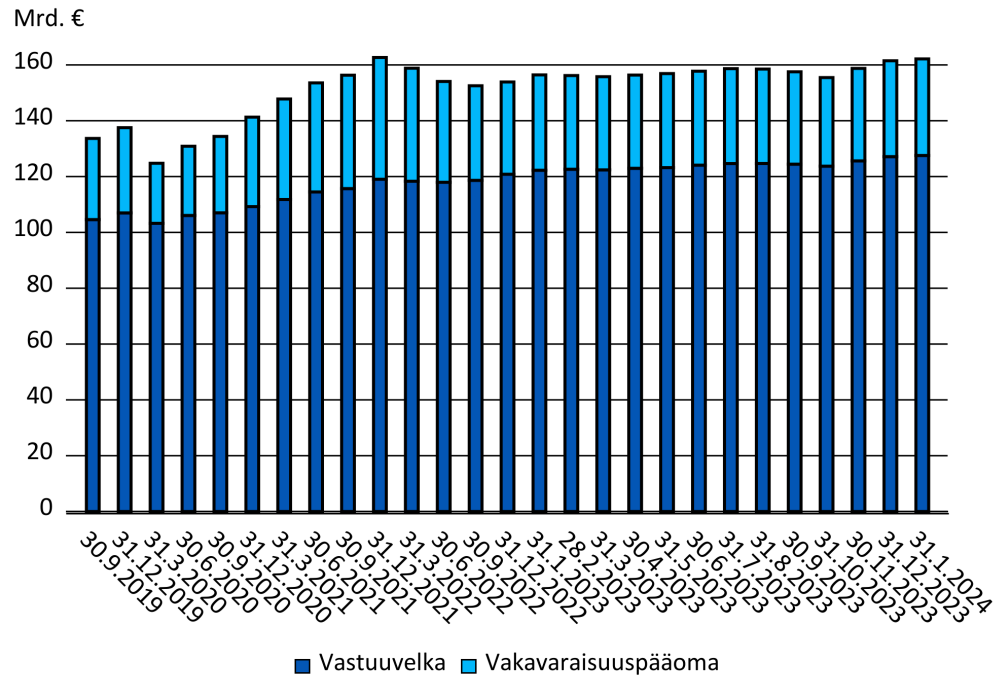
Taulukko 5. Täydennysperusteen arvot hetkellä 31.1.2024, kun eläkelaitosten painoja on rajoitettu ja ilman painojen rajoittamista.

	Rajoitettu	Rajoittamaton
TyEL ja MEL -eläkelaitokset	27,0 %	27,1 %
TyEL-eläkelaitokset	26,3 %	26,8 %

Kuva 2. Keskimääräisen täydennysperusteen arvot ajalla 31.3.2022–31.1.2024.

Kuva 3. Eläkevarat ajalla 30.9.2019–31.1.2024. Eläkevarat on jaoteltu vakavaraisuuspääomaan ilman työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvaa erää ja vakavaraisuuslaskennassa käytettävään vastuuelkaan.

Siirtyvän vakavaraisuuspääoman osuuden laskenta

Eläketurvakeskuksen laskema siirtyvän vakavaraisuuspääoman osuus vakavaraisuuslaskennassa käytetystä vastuuelasta on 26,3 % hetkestä 1.4.2024 alkaen.

Laskenta perustuu työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten Eläketurvakeskukselle ilmoittamiin hetken 31.1.2024 tietoihin. Siirtyvän vakavaraisuuspääoman osuus vastuuelasta on laskettu vastaavalla tavalla kuin täydennyskertoimen perusteena oleva vakavaraisuus. Laskennassa rajoitetaan 3 eläkelaitoksen painoa vastaavasti kuin täydennyskertoimen laskennassa.